

Lublin, dnia 08. maja 2025r.

Recenzja rozprawy doktorskiej

Pani mgr Magdaleny Krauze

na temat *„Analiza przebiegu porodu oraz wyników okołoporodowych matek i noworodków po porodzie w domu i Przyszpitalnym Domu Narodzin”*

Podstawą wykonania niniejszej recenzji jest pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego Pana Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Roberta Gałązkowskiego z dnia 23. kwietnia 2025r.

Ocena merytoryczna pracy

Na początku pragnę nadmienić, że koncepcja badań została bardzo dobrze zaplanowana, a następnie zrealizowana zgodnie z obowiązującymi standardami opracowania dysertacji doktorskiej. Praca ma układ typowy dla rozpraw doktorskich.

Pierwszą część pracy stanowi bogata analiza piśmiennictwa, dotyczącego obszaru badań zrealizowanych przez Doktorantkę. W pierwszym rozdziale Autorka dokonała szczegółowego, przedstawionego w przejrzysty sposób przeglądu literatury, odnośnie rodzajów środowiska narodzin i preferencji kobiet w tym zakresie, które zdaniem wielu badaczy powinny być

uwzględniane w organizacji zoptymalizowanej opieki okołoporodowej. W kolejnym kroku rozważań teoretycznych zaprezentowała model opieki świadczonej przez położną funkcjonujący w Polsce, wskazując na jej zadania i samodzielność w tym obszarze oraz przedstawiła obowiązujące regulacje prawne w zakresie opieki perinatalnej. Ponadto wskazała wyraźnie, jakie znaczenie dla przebiegu porodu i wyników okołoporodowych matek i ich dzieci ma środowisko narodzin. Zwróciła także uwagę na uwarunkowania porodu w warunkach domowych i w domu narodzin w Polsce, nawiązując do działań podejmowanych w tym zakresie przez Stowarzyszenie „Dobrze Urodzeni”, opisując zasady kwalifikacji kobiet do porodu w domu i wytyczne odnośnie prowadzenia porodu i opieki okołoporodowej w warunkach domowych, w tym opieki nad noworodkiem. W ostatnim rozdziale Doktorantka zapoznała czytelnika z funkcjonowaniem od 2012 roku pierwszego Przyszpitalnego Domu Narodzin przy szpitalu „Centrum Medyczne Żelazna”, opisując zasady organizacji opieki okołoporodowej w nim obowiązujące, z podkreśleniem zadań położnej.

W części dotyczącej założeń pracy Autorka w jasny sposób sformułowała cel zaprojektowanych i zrealizowanych badań. Podjęła próbę analizy wyników okołoporodowych kobiet, które w trybie planowym urodziły dzieci w domu i w Przyszpitalnym Domu Narodzin oraz kobiet z grupy kontrolnej, których poród odbył się w szpitalnym bloku porodowym. Doktorantka analizowała m.in. powikłania występujące u matek i noworodków. Ponadto uszczegółowiła cele badań w postaci 12 pytań problemowych oraz sformułowała hipotezy.

Badania były prowadzone z wykorzystaniem retrospektywnej analizy dokumentacji medycznej 10 361 kobiet, które urodziły dzieci między styczniem 2017 roku, a czerwcem 2023 roku, w trzech różnych środowiskach narodzin

(miejscach porodu). Ostatecznie do analizy zakwalifikowano dokumentację 4046 kobiet, które rodziły w domu (grupa badana – DOM; $n = 819$); w Przyszpitalnym Domu Narodzin (grupa badana – DN; $n = 1587$); w bloku porodowym (grupa referencyjna – BPO; $n = 1640$) Centrum Medycznego Żelazna i Przychodnia św. Zofii. W każdym z tych miejsc kobiety były objęte profesjonalną opieką położnych zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami. Uzyskano oświadczenie Komisji Bioetycznej WUM, że ze względu na retrospektywny charakter badania nie jest wymagana zgoda.

Doktorantka zastosowała dobór celowy, dokładnie przedstawiła kryteria wyłączenia z badań i włączenia do badań oraz pokazała schematycznie, w jaki sposób dokonała doboru badanych do poszczególnych grup. Ponadto dokładnie opisała organizację i przebieg badania. Zastosowała metody statystyczne do analizy różnic między grupami oraz modele regresji logistycznej do oceny czynników ryzyka, które w odczuciu recenzenta zostały bardzo dobrze dobrane.

W części pracy poświęconej przedstawieniu uzyskanych wyników badań Doktorantka w sposób klarowny zapoznaje z nimi czytelnika. Opis wyników badań został podzielony zgodnie z etapami badania oraz zaprezentowany przejrzysto w 20 tabelach i zobrazowany na 33 czytelnych rycinach. Doktorantka uporządkowała uzyskane rezultaty w 6 podrozdziałach, tj. charakterystyka badanej grupy, wyniki z przebiegu porodu, powikłania u matki, wyniki noworodkowe i powikłania u noworodka, transfery, ryzyko wystąpienia wybranych stanów związanych z porodem dla kobiet rodzących w różnych miejscach porodu. Analizując wyniki odnosiła się do wcześniej sformułowanych hipotez. Ta część pracy została przygotowana z należytą starannością i dokładnością.

Dyskusja uzyskanych wyników badań z doniesieniami innych autorów stanowi obszerną część dysertacji. Doktorantka wnikliwie przeanalizowała i porównała wyniki własnych badań z aktualnym, dostępnym piśmiennictwem w badanym obszarze. Opisała ograniczenia badań, a jako główne wskazała uwzględnienie grupy kontrolnej z jednego ośrodka, co według niej ogranicza możliwość eksploracji wyników badań na szerszą populację. Autorka wykazała się dojrzałością naukową pisząc ten rozdział.

Na podstawie przeprowadzonych badań Doktorantka sformułowała sześć wniosków, które w pełni odzwierciedlają osiągnięcie zamierzonych celów. Wspomnę o nich tylko po krótku. Zauważyła między innymi, że planowy poród w domu w Polsce pod opieką położnych jest możliwy i bezpieczny, jakkolwiek jest opcją dla kobiet w ciąży niskiego ryzyka. Jest to uzależnione także od dostępności usług ze strony położnych w różnych miejscach w kraju. Autorka stwierdziła także, że kobiety planujące poród w domu doświadczają mniejszej liczby interwencji, tj. nacięcie krocza, unikają porodu w pozycji horyzontalnej, rzadziej występują u nich powikłania okresu łożyskowego i inne powikłania w okresie wczesnego porodu. Według Doktorantki przyczynami transferów do szpitala był m.in. brak postępu porodu, potrzeba interwencji położniczej w związku ze stanem płodu. W większości transfery odbywały się w I lub II okresie porodu i nie były w trybie pilnym. Noworodki urodzone w domu i w Domu Narodzin miały zbliżone wyniki oceny w skali Apgar, podobnie jak te urodzone w szpitalu. Dzieci, które urodziły się w domu były rzadziej transportowane do szpitala, niż te z Domu Narodzin. Najczęstsze przyczyny transferu noworodków to zaburzenia oddychania, podejrzenie infekcji, hiperbilirubinemia. Doktorantka podkreśliła, że do kwestii powodów

transportu noworodka do szpitala należy podejść ostrożnie, gdyż analizy nie były jednoznaczne w tym zakresie.

Autorka niniejszej rozprawy widzi potrzebę kontynuowania badań, ukierunkowanych głównie na projektowanie wielośrodkowych analiz o dużej mocy statystycznej, z uwzględnieniem pełnego spektrum danych medycznych. Zwraca uwagę między innymi na konieczność dokładnego raportowania transferów oraz ich wyników. Stwierdza także, że kolejne badania powinny uwzględniać zarówno krótkoterminowe, jak i długoterminowe konsekwencje dla matek i noworodków, co pozwoli na kompleksową, wnikliwą analizę wpływu różnych modeli opieki okołoporodowej.

Doktorantka zamieściła również streszczenie pracy w języku polskim i w języku angielskim, zwracając uwagę na najważniejsze aspekty poruszone w rozprawie.

Na uwagę zasługuje bogaty przegląd aktualnego piśmiennictwa (112 pozycji), bardzo dobrze zaprezentowany w części dotyczącej podstaw teoretycznych zagadnienia oraz w dyskusji.

Na końcu pracy zamieszczono spis tabel i rycin oraz oświadczenie Komisji Bioetycznej WUM.

Pracę czyta się przyjemnie, została napisana bardzo dobrą polszczyzną. Zauważyłam tylko nieliczne uchybienia gramatyczne i stylistyczne nie mające wpływu na jakość niniejszej pracy. Ponadto praca jest bardzo dobrze opracowana pod względem edytorskim, o przejrzystej szacie graficznej.

Raz jeszcze podkreślę, że dysertacja została sumiennie zaprogramowana koncepcyjnie i zrealizowana zgodnie z założeniami badacza. W moim odczuciu niniejsza rozprawa jest nowatorska, świadczy o pracowitości i o dojrzałości naukowej Pani **mgr Magdaleny Krauze**. Śmiem twierdzić, że jest to także

zasługą i ogromnym wkładem Promotora w przygotowanie solidnego warsztatu badawczego z Doktorantką.

Wniosek końcowy

Stwierdzam z całą stanowczością, że przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska Pani **mgr Magdaleny Krauze** stanowi oryginalne rozwiązanie zagadnienia naukowego i spełnia wymagania zawarte w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 poz. 742 ze zm.). Wnioskuje zatem do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie Pani **mgr Magdaleny Krauze** do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

W mojej opinii niniejsza rozprawa doktorska zasługuje na jej wyróżnienie. Podkreślam, że praca została znakomicie przygotowana pod względem merytorycznym i metodologicznym. Wyniki niniejszych, innowacyjnych badań powinny zostać opublikowane. Prezentowane rezultaty sugerują konieczność kontynuowania badań w tym zakresie dla optymalizacji opieki okołoporodowej w Polsce.

Dr hab. Anna B. Pilewska-Kozak, prof. UM

Kierownik
Katedry Położnictwa i Ginekologii
Wydziału Nauk o Zdrowiu
UM w Lublinie